

Düşünce Notu

Tarih: 4 Şubat 2016 Perşembe
Kimden: M.Tınaz Titiz
Kim(ler)e: Sn. Huriye Tibet
Konusu: "Hekime Kadar" projesi

Huriye hanım merhaba,

BT Haber'de girişiminizi duyunca doğrusu sevindim. Kısaca hikayesini özetleyeyim:

1985 yılında –daha masa üstü bilgisayarlar emekleme çağındaydı- PC-Sick adlı DOS için yazılmış (Windows daha ortada yoktu) bir bilgisayar yazılımı dikkatimi çekmişti. Henüz bir hekime erişememiş bir kişi için "things to do" ve "not to do"nun çok önemli olduğunu çoğu hasta bilir.

PC-Sick, semptomlardan hastalık tanısına giden ve sonunda da en yüksek olasılıklı olanlar için ne yapılması / yapılmaması gerektiğini bildiren bir yazılım.

Örneğin, sadece "başım ağrıyor" dersiniz. Basit baş ağrısından başlayıp beyin tümörüne varıncaya kadar tüm olasılıkları eşit biçimde döküyor. Tabii ki bu haliyle bir ayırdeciği yok.

Ek semptomlar tanımladıkça, tanılar daha keskinleşmeye başlıyor ve mesela 10a kadar indiriyor. Ama siz daha fazla semptom veremezseniz, bu defa en yüksek olasılıktan başlayarak sizin hatırlamamış / bilmemiş olabileceğiniz semptomları size soruyor. Şu da var mı gibi. Ve böylece gidilebilecek yere kadar gidip, hekime başvurana kadar neler yapmanız ve de neler yapmamanız gerektiğini belirtiyor.

Türkiyenin –bugün de- hekime erişim güç olan yerleri var. Hatta büyük şehirlerde bile her zaman hekime gidilemiyebiliyor.

Buradan hareketle 2000 yılında bir firma (RS) için şöyle bir iş fikri notu yazmışım:

Yeni iş fırsatları (2000)	(RS)ın 7/24 esasına göre işleyen bir çağrı merkezi var. Bu, yeni bir hizmet ürününün temelini oluşturabilir. Bu ürün, bir hot-line ve bir merkezdeki (7/24) esaslı uzman hekim grubu ve bir Bilgisayar Destekli Tanı yazılımı aracılığı ile, sağlık hizmetlerinden kolay yararlanamayan yöre insanlarına "hekime ulaşana kadar yapılması ve yapılmaması gerekenler" hakkında tavsiyede bulunacak bir sistemdir.	Bugün bilgisayarın girmediği köy ve hazır bir yazılımı kullanamayacak kimse hemen hemen kalmamıştır. Her köydeki öğretmen ya da benzer eğitilmiş bir kişi, internet aracılığı ile bu merkezle bağlantı kurabilir. Bilgisayar destekli tanı yazılımları bundan 15 yıl evvel geliştirilmeye başlanmıştı. Bugün çok daha gelişmiş versiyonlarının bulunduğundan kuşku edilmemelidir. Ayrıca böylesine bir yazılımı yerel kültürel özelliklere göre üretebilecek çok sayıda hekim de bulunabilir. Bu projede işbirliği yapmak isteyen çok sayıda kuruluş bulunacağı düşünülmektedir.
---------------------------	--	--

Bir süre sonra, bilgisayarlar küçüldü ve (PALM) denilen aletler çıktı. SkyScape adlı bir firmadan Palm için bu tür bir yazılım satın aldım (sanırım \$50 kadardı).

Şimdilerde bu tür yazılımlar daha gelişti ve ABD'de tıp fakültelerinde öğrencileri eğitmek için de kullanıldığını okudum.

Sözümü uzatmadan fikrimi söyleyeyim: Bugünün imkanları ile böylesi bir sistem özel statüde kurulabilir. Üyelik esasına göre çalışacak olan sistem artık cep telefonlarına install edilebiliyor. Cep telefonu olan herkes mükemmel bir expert sistemi cebinde taşıyor demektir.

Kuşkusuz herkez bu yazılımı kullanacak bilgiye sahip olamayabilir. Ama her köyde bile onu kullanabilecek en az birkaç kişi var.

Bu yazılımın büyük bölümü medical terimler olduğu için onları Türkçeleştirmek gereksiz. Sadece İngilizce olan kısımları çevrilebilir. 7/24 bir hot-line ve bir anlaşmalı hekim grubu (farklı yerlerde bile olabilirler ve internet üzerinden birbirleri ve hasta ile bir network üzerinde buluşup tavsiyelerde de (yap / yapma tavsiyeleri) bulunabilirler.

Bu konuya ilgi duyarsanız bana lütfen yazınız.

Nasıl bir işbirliğimiz olabileceği konusunda ya bir araya gelerek ya da internet üzerinden bir beyin fırtınası yapabiliriz.

Selamlar

Tınaz Titiz

www.tinaztitiz.com